

**UCHWAŁA NR XXXV/240/18
RADY GMINY PĄTNÓW**

z dnia 29 stycznia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 dla
Gminy Pątnów**

Na podstawie art 4¹ ust. 2 i ust. 5 z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz 487 oraz Dz. U. z 2017 r. poz. 2439 oraz poz. 2245) - Rada Gminy Pątnów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pątnów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Pątnów

Maciej Nowak

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/240/18

Rady Gminy Pątnów

z dnia 29 stycznia 2018 r.

**Gminny Program Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy Pątnów na 2018 r.**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Pątnowie, zwany dalej Programem, określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w gminie Pątnów, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami i prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy dotyczące uzależnień do napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, w tym substancji „dopalaczy” oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych został opracowany na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r., ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r., Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Gminny Program będzie również realizowany w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r., ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. oraz Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pątnów na lata 2013-2021 przyjętej uchwałą nr XXIX/172/2013 Rady Gminy Pątnów z dnia 11 kwietnia 2013 r. jak również innych ustaw i przepisów prawnych właściwych do realizacji Programu.

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Używanie alkoholu i narkotyków powoduje duże szkody zdrowotne i społeczne. Koniecznym więc staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków, a także działań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używaniem substancji psychoaktywnych. Spośród różnych problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią, środkami psychoaktywnymi i przemocą są jednym z najtrudniejszych do rozwiązania. Szczególnie istotne jest aby działania takie były już podejmowane na poziomie lokalnym.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest, obok problemów alkoholowych czy narkomani, jednym z poważniejszych zaburzeń życia społecznego. Skutki dotyczą różnych aspektów życia i mogą rzutować na dalsze ich funkcjonowanie. Przemoc może się wydarzyć bez względu na poziom wykształcenia, kariery zawodowej czy prestiżu społecznego.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
- działalność wychowawczą i informacyjną,
- ograniczanie dostępności alkoholu,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

II. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Pątnów

Osoby uzależnione dość często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w wychowaniu dzieci. Z uwagi na duży odsetek osób z problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym oraz tworzenie systemowych programów pomocy osobom z problemem alkoholowym.

Na terenie Gminy Pątnów znajduje się 22 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym jeden punkt przeznaczony do spożywania napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży.

Tabela nr 1. Informacja o ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Rok	Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Gminy	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	Ilość zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych
2016	32	26	0	14
2017	32	22	1	21

Tabela nr 2. Informacja o wartości sprzedanego alkoholu

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy				
Rok	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
2016	1.409.002,04 zł	157.589,81 zł	1.757.059,48 zł	3.323.651,33zł
2017	-----	-----	-----	-----

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pątnowie wynika, że w 2017 roku 142 rodzin objętych zostało pomocą materialną.

Najbardziej dotkliwym problemem na terenie gminy Pątnów jest kwestia nadużywanie alkoholu przez osoby dorosłe. Problem ten dotyczy zarówno kobiet jak i mężczyzn.

Niepokojącym zjawiskiem na terenie gminy jest również wzrastająca liczba osób dotkniętych przemocą. Źródłem informacji o skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Pątnów są dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w rodzinie zebrane w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Tabela 1. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS w Pątnowie w latach 2017-2018

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą materialną GOPS	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej GOPS z powodu uzależnienia nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego z członków rodziny	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej GOPS z powodu uzależnienia od innych środków psychoaktywnych (narkotyków) przez co najmniej jednego z członków rodziny
2016	134	8	0
2017	142	9	0

Tabela nr 2. Informacja o ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Instytucja zakładająca Niebieską Kartę	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2014	2015	2016	2017
Policja	11	12	13	15
GOPS	5	4	4	0
Oświata	0	0	0	1
Służba Zdrowia	0	0	0	0
Razem	16	16	17	16

IV. Punkty konsultacyjne przy GKRPA w Pątnowie

Na terenie gminy Pątnów działają dwie palcówki opieki zdrowotnej w miejscowościach Pątnów i Dietrzynki. Osoby z problemem alkoholowym i narkotykami oraz członkowie ich rodzin mogą korzystać z porad i konsultacji specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym mieszczącym się w budynku Ośrodka Zdrowia w Pątnowie. Specjaliści są do dyspozycji mieszkańców w każdą środę w godzinach: od 15:00 do 17:00 – psycholog pani Emila Chłód, od 17:30-19:30 – instruktor terapii zajęciowej pan Andrzej Baziur, Poradni Leczenia Uzależnień Specjalistycznego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ProVitaMed w Wieluniu i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wieluniu.

Rodziny z problemami alkoholowym mają możliwość korzystania z pomocy materialnej i pomocy w postaci poradnictwa oraz pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Ponadto przy Gminnym Ośrodku Pomocy istnieje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym osoby dotknięte przemocą mogą uzyskać pomoc. Ponadto przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którym specjaliści udzielają pomocy ofiarom przemocy domowej.

V. Cele strategiczne

1. Promowanie i wdrażanie programów szkoleniowych skierowanych do rodziców i wychowawców mających na celu opanowanie umiejętności wychowawczych w obliczu zagrożeń związanych z obniżeniem się wieku inicjacji alkoholowej i konsekwencji podejmowanych przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.

2. Działania informacyjno-edukacyjne poszerzające wiedzę młodych i dorosłych mieszkańców gminy na temat szkodliwości picia alkoholu oraz dostępnych formach i miejscach udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

3. Wspieranie sportu i alternatywnych form spędzenia czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz działań profilaktycznych, promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny styl życia.

VI. Rekomendowane działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w szczególności dofinansowanie działań specjalistów terapii uzależnień, psychologów, prowadzących zajęcia zarówno indywidualne i grupowe uzależnione od alkoholu i inny środków.

1. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych z rodzin alkoholowych

2. Dofinansowanie terapii grupowej i indywidualnej, oraz dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych, dzieci i rodzin alkoholowych, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, w placówce odwykowej w SNZOZ ProVitaMed w Wieleniu, dla których kierowani są mieszkańcy naszej gminy.

3. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez kluby abstynenckie, trenerów i programów pomocy psychologicznej realizowanej w klubach abstynenta.

4. Refundacja kosztów podróży na terapię odwykową do Poradni Leczenia Uzależnień w Wieluniu dla osób uzależnionych i ich rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.

5. Finansowanie zatrudnienia instruktora terapii zajęciowej oraz psychologa w Punkcie Konsultacyjnym w Pątnowie. Do ich zadań należą:

- motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,

- motywowanie osób pijących szkodliwie i ryzykownie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,

- udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego,

- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia

- udzielania informacji o możliwościach uzyskanie pomocy i powstrzymania przemocy,

- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,

- współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego i placówkami podstawowej opieki zdrowotnej.

6. Dopuszczenie placówek lecznictwa odwykowego w podstawowe sprzęty oraz zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów.

7. Współpraca z klubem AA „KRAĞ” i grupą wsparcia „POPLON” Z Wielunia oraz Grupa Anonimowych Alkoholików „Promyk Nadziei” oraz Fundacją „Bursztynek”.

8. Opłacenie kosztów obdukcji lekarskich dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Realizator:

1. GOPS

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2. Udzielenie rodzicom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Rozpatrywanie wniosków wpływających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Finansowanie szkoleń podwyższających kwalifikacje członków Gminnej Komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osób zajmujących się realizacją Gminnego Programu.

3. Kierowanie na badania przez biegłych rekomendowanych przez Sąd (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Opłacenie kosztów badań biegłych sądowych.

4. Kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie oraz orzeczenia obowiązku odwykowego.

5. Finansowanie zajęć edukacyjnych promowanych przez specjalistów: psychologów i terapeutów dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

6. Organizowanie i finansowanie porad psychologicznych dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

7. Organizowanie różnorodnych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinach dotkniętych chorobą alkoholową, w tym pomocy rzeczowej.

8. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

9. Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy z rodzin dysfunkcyjnych, organizowanych dla pedagogów, nauczycieli i psychologów i członków Gminnej Komisji. Sfinansowanie szkolenia dla kierowników kolonii, którzy będą uczestniczyć w organizowanych dla dzieci i młodzieży wycieczkach letnich i zimowych.

10. Współpraca z pracownikami socjalnymi w zakresie pomocy rodzinom z problemem uzależnień a w szczególności w zakresie monitorowania sytuacji w rodzinach w których dochodzi do przemocy.

11. Rozwijanie edukacji publicznej poprzez udostępnianie ulotek, broszur, poradników i wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń o instytucjach świadczących określoną pomoc osobom z problemem uzależnień.

11. Dokumentowanie przypadków przemocy domowej wobec rodziny a w przypadku podejrzenia przestępstwa poinformowanie o tym odpowiednich służb.

12. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pątnowie.

Realizator

1. GOPS

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3. Zespół Interdyscyplinarny

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Wspieranie i promowanie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, promujących zdrowy styl życia o charakterze sportowym i rekreacyjnym poprzez wspieranie uczniowskich klubów sportowych, organizacji sportowo-gimnastycznych i rekreacyjnych a także dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego, nagród w konkursach i zawodach służących do realizacji założonych celów profilaktycznych.

2. Realizacja programów profilaktycznych w tym również programów autorskich, w placówkach oświatowych przez odpowiednio przeszkolonych i przygotowanych realizatorów.

3. Zakup materiałów i niezbędnego sprzętu, służącego do właściwej realizacji programów profilaktycznych w szkołach na terenie Gminy Pątnów.

4. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć – promujących zdrowy tryb życia.

5. Utworzenie świetlic środowiskowych realizowanych programy profilaktyczne, zapewniające dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawy i zajęcia sportowe.

6. Wyposażenie świetlic środowiskowych w sprzęt i przedmioty potrzebne do zajęć oraz finansowanie umów-zleceń, o dzieło, dla osób prowadzących zajęcia w tym świetlicowych.

7. Organizowanie i wspieranie programów realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych oraz dofinansowanie działań samorządu uczniowskiego prowadzącego działania mające na celu rozbudzenie więzi rodzinnych i respektowania norm i wartości moralnych.

8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępność napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

9. Organizowanie konkursów mających na celu promocję zdrowia i trzeźwości.

10. Współpraca z organizacjami młodzieżowymi i harcerskimi oraz ze społecznością lokalną dotycząca organizowania imprez dla dzieci i młodzieży, jak również mieszkańców, dofinansowani przedstawień i spektaklów teatralnych oraz imprez rozrywkowych i sportowych organizowanych w celu promowania zdrowego trybu życia.

11. Organizowanie i finansowanie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w ośrodkach wypoczynku w ramach których realizowane będą programy z zakresu profilaktyki uzależnień.

12. Doposażenie Punktu Konsultacyjnego w niezbędny sprzęt i materiały biurowe, służące do właściwej realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

13. Doposażenie świetlic szkolnych w materiały i sprzęty służące do zajęć profilaktycznych, realizowanych w ramach zajęć pozalekcyjnych.

14. Wspieranie przedsięwzięć realizowanych przez młodzież takich jak gazetki szkolne, kąciki profilaktyczne i inne formy działalności profilaktycznej.

15. Wspieranie działań i współpraca z policją w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.

16. Dofinansowanie zawodów sportowych i imprez rozrywkowych promujących trzeźwy tryb życia organizowanych przez grupy młodzieży pozaszkolnej.

17. Prowadzenie badań związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych (używanie przez młodzież substancji psychoaktywnych) oraz ewaluacją programów profilaktycznych.

Realizator:

1. GOPS

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Dofinansowanie programów profilaktycznych oraz imprez kulturalno-turystycznych organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie i organizacje propagujące trzeźwość np.: konkursy, festyny, występy artystyczne itp.

2. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy w naszej i sąsiedniej gminie Wieluń, których członkami są mieszkańcy gminy Pątnów poprzez:

a) wspieranie oddziaływań terapeutycznych w środowiskach samopomocy

b) zakup materiałów edukacyjnych dla tych środowisk, dofinansowanie szkoleń, kursów, obozów terapeutycznych dla członków tych stowarzyszeń i członków klubów abstynenckich, którzy podejmują pracę z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin.

3. Dofinansowanie zakupów materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programów realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizator:

1. GOPS

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych z zakresu przestrzegania zasad sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych oraz zakazu reklamy napojów alkoholowych zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Zasady udzielania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określa ustawa.

3. Informowanie Wójta Gminy o zaistnieniu określonych w art.18 ust.10 pkt 1-4 przesłanek uzasadniających cofnięcie uprawionemu podmiotowi zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Realizator:

1. GOPS

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie nie będący pracownikami Urzędu Gminy i podległych jednostek organizacyjnych otrzymają wynagrodzenie w wysokości 60 zł/brutto za posiedzenie. Za udział w rozmowach motywujących zespół otrzyma wynagrodzenie w wysokości 60 zł/brutto za rozmowę.

Za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członek komisji roboczej otrzyma wynagrodzenie w wysokości 60zł/brutto za wyjazd oraz zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach ogólnych.

VIII. Adresaci programu

Program adresowany jest głównie do:

dzieci, młodzieży i ich rodzin,

kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych, organizacji pozarządowych,

lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,

osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących szkodliwie i ryzykownie jak również ich rodzin,

pozostałej społeczności lokalnej.

IX Plan Finansowy

Planowane dochody 100 000,00 zł

Planowane wydatki 100 000,00 zł

Paragraf	Rodzaj wydatków	Plan wydatków
85153 Zwalczanie narkomani		
4170	Wynagrodzenie bezosobowe	2 000,00 zł
4300	Zakup usług	2 000,00 zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi		
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2 000,00 zł
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 000,00 zł
4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	800,00 zł
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 000,00 zł
4120	Składki na Fundusz Pracy	300,00 zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	35 000,00 zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	45 000,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych	6 607,00 zł
4430	Róże opłaty i składki	200,00 zł
4440	Odpisy na ZFSS	593,00 zł
4700	Szkolenia	2 500,00 zł